

“ ఆదిత్యము ” - విశ్వ విజ్ఞాన సర్వస్వము

॥ విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్ ॥

ఘ్ణాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
పునస్సవదనం ధ్యాయేత్ సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥

॥ శ్రీనివాస ధ్యానమ్ ॥

నమస్తుభ్యం మహాదేవ నారాయణ కృపానిధే ।
పాలా తఃం ఫణిశైలేశ భక్తబంధో దయానిధే ॥

॥ మహాభారత శ్రవణ ఫలమ్ ॥

ద్వైపాయనోష్ఠ పుట నిస్సృతమప్రమేయం । పుణ్యం పవిత్రమథ పాపహరం శివం చ ।
యో భారతం సమధిగచ్ఛతి వాచ్యమానం । కిం తస్య పుష్కరజలైరభిషేచనేన ॥

॥ అథ సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే విరాజమానస్య, దేవదేవోత్తమస్య, జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖిలాండకోటి
బ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః అనుగ్రహప్రసాదేన సర్వేషాం భక్తజనానాం ఆధివ్యాధి నివృత్తి
ద్వారా, ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, విషూచికా క్రిమిజనిత సమస్త దుష్టభావ నివారణార్థం, సర్వారిష్ట
నివృత్తిద్వారా, సకలశ్రేయో2భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ కామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ పురుషార్థ ఫల సిద్ధ్యర్థం,
వాఙ్మనఃకాయ, ప్రవర్తితానేక జన్మాఘ నిబర్హణార్థం, సమస్త పాపక్షయార్థం చ, శ్రీమన్మహాభారతే
ఆదిపర్వణి యథాశక్తి ప్రథమాధ్యాయాంతర్గత శ్లోకపారాయణం ఆచార్యముఖేన కరిష్యామహే ॥

॥ వ్యోమ ధ్యానమ్ ॥

వ్యోమం వశిష్టనప్తారం శక్తేః పౌత్రమకల్మషమ్ ।
పరిశరత్కృణం వందే శుకతాతం తపోనిధిమ్ ॥

వ్యోపాయ విఘ్నరూపాయ వ్యోమరూపాయ విష్ణవే ।
నమో వై బ్రహ్మనిధయే, వైష్ణవాయ నమోనమః ॥

అచతుర్వదనో బ్రహ్మే ద్విబాహురపరో శాలః ।
అఫాలలోచనశ్శంఖుః భగవన్ బాదరీయణః ॥

త్రీణి సేనాముఖాన్యేకో గుల్మ ఇత్యభిధీయతే |
త్రయో గుల్మా గణో నామ వాహినీ తు గణాస్త్రయః || 02 - 21 ||

స్మృతాస్త్రప్రస్తు వాహిన్యః పృతనేతి విచక్షణైః |
చమూస్తు పృతనాస్తి సప్తప్రశ్చమ్వస్త్వనీకీనీ || 02 - 22 ||

అనీకీనీం దశగుణాం ప్రాహురక్షాహిణీం బుధాః |
అక్షాహిణ్యాః ప్రసంఖ్యాతా రథానాం ద్విజసత్తమాః || 02 - 23 ||

సంఖ్యా గణితతత్త్వజ్ఞైః సహస్రాణ్యేకవింశతిః |
శతాన్యపరి చైవాష్టై తథా భూయశ్చ సప్తతిః || 02 - 24 ||

గజానాం చ పరీమాణమేతదేవ వినిర్దిశేత్ |
జ్ఞేయం శతసహస్రం తు సహస్రాణి నవైవ తు || 02 - 25 ||

నరాణామపి పశ్చాశచ్ఛతాని త్రీణి చానఘాః |
పశ్చషష్ఠిసహస్రాణి తథాశ్వానాం శతాని చ || 02 - 26 ||

దశోత్తరాణి షట్పాహుర్యథావదిహ సంఖ్యయా |
ఏతామక్షాహిణీం ప్రాహుః సంఖ్యాతత్త్వవిదో జనాః || 02 - 27 ||

యథా కథితవానస్మి విస్తరేణ తపోధనాః |
ఏతయా సంఖ్యయా హ్యోసన్ కురుపాణ్ణవ సేనయోః || 02 - 28 ||

అక్షాహిణ్యో ద్విజశ్రేష్ఠాః పిణ్డీతాష్టాదశైవ తు |
సమేతాస్త్రత్ర వై దేశే తత్రైవ నిధనం గతాః || 02 - 29 ||

కౌరవాన్ కారణం కృత్వా కాలేనాద్భుతకర్మణా |
అహాని యుయుధే భీష్మో దశైవ పరమాస్త్ర విత్ || 02 - 30 ||

అహాని పశ్చ ద్రోణస్తు రరక్ష కురువాహినీమ్ |
అహానీ యుయుధే ద్వే తు కర్ణః పరబలార్దనః || 02 - 31 ||

శల్యఃఅర్దదివసం చైవ గదా యుద్ధమతః పరమ్ |
దుర్యోధనస్య భీమస్య దినార్దమభవత్తయోః || 02 - 32 ||

- తస్యైవ దివసస్యాస్తే ద్రోణిహార్దిక్యగౌతమాః ।
ప్రసుప్తం నిశి విశ్వస్తం జఘ్నుర్యౌధిష్ఠిరం బలమ్ ॥ 02 - 33 ॥
- యత్తు శౌనక సత్రే తే భారతాఖ్యానముత్తమమ్ ।
జనమేజయస్య తత్సత్రే వ్యాసశిష్యేణ ధీమతా ॥ 02 - 34 ॥
- కథితం విస్తరార్థం చ యశో వీర్యం మహీక్షితామ్ ।
పౌష్యం తత్ర చ పౌలోమమాస్తీకం చాదితః స్మృతమ్ ॥ 02 - 35 ॥
- విచిత్రార్థపదాఖ్యానమనేకసమయాన్వితమ్ ।
ప్రతిపన్నం నరైః ప్రాజ్ఞైర్యైరాగ్యమివ మోక్షిభిః ॥ 02 - 36 ॥
- ఆత్మేవ వేదితవ్యేషు ప్రియేష్వివ హి జీవితమ్ ।
ఇతిహాసః ప్రధానార్థః శ్రేష్ఠః సర్వాగమేష్వయమ్ ॥ 02 - 37 ॥
- అనాశ్రిత్యేదమాఖ్యానం కథా భువి న విద్యతే ।
ఆహారమనపాశ్రిత్య శరీరస్యేవ ధారణమ్ ॥ 02 - 38 ॥
- తదేతద్భారతం నామ కవిభిస్తూపజీవ్యతే ।
ఉదయప్రేపుభిర్భుత్వైరభిజాత ఇవేశ్వరః ॥ 02 - 39 ॥
- ఇతిహాసోత్తమే యస్మిన్నర్చితా బుద్ధిరుత్తమా ।
స్వరవ్యజ్ఞనయోః కృత్వా లోకవేదాశ్రయేవ వాక్ ॥ 02 - 40 ॥
- తస్య ప్రజ్ఞాభిపన్నస్య విచిత్రపదపర్వణః ।
సూక్ష్మార్థన్యాయయుక్తస్య వేదార్థైర్భూషి తస్య చ ॥ 02 - 41 ॥
- భారతస్యేతిహాసస్య శ్రూయతాం పర్వసంగ్రహాః ।
పర్వానుక్రమణీ పూర్వం ద్వితీయః పర్వసంగ్రహాః ॥ 02 - 42 ॥
- పౌష్యం పౌలోమమాస్తీకమాదిరంశావతారణమ్ ।
తతః సమ్భవపర్వోక్తమద్భుతం రోమహర్షణమ్ ॥ 02 - 43 ॥
- దాహేనా జతుగృహస్యాత్ర హైడిమ్బం పర్వ చోచ్యతే ।
తతో బకవధః పర్వ పర్వ చైత్రరథం తతః ॥ 02 - 44 ॥
- తతః స్వయంవరో దేవ్యాః పాశ్చాల్యః పర్వ చోచ్యతే ।
క్షాత్రధర్మేణ నిర్జిత్య తతో వైవాహికం స్మృతమ్ ॥ 02 - 45 ॥

విదురాగమనం పర్వ రాజ్యలంబుస్తథైవ చ ।

అర్జునస్య వనే వాసః సుభద్రాహరణం తతః ॥

॥ 02 - 46 ॥

సుభద్రాహరణాదూర్ష్యం జేయం హరణహారికమ్ ।

తతః ఖాణ్డవదాహాఖ్యం తత్రైవ మయదర్శనమ్ ॥

॥ 02 - 47 ॥

“ పట్రోత్తిక ” - మహాభారతంలోని క్లిష్టమైన శ్లోకాలకు విశ్లేషణ

యక్ష ఉవాచ

కశ్చ ధర్మః పరో లోకే కశ్చ ధర్మః సదాఫలః ।

కిం నియమ్య న శోచన్తి కైశ్చ సన్ధిర్న జీర్యతే ॥

యుధిష్ఠిర ఉవాచ

ఆన్యశంస్యం పరో ధర్మస్త్రయీ ధర్మః సదాఫలః ।

మనో యమ్య న శోచన్తి సన్ధిః సద్భిర్న జీర్యతే ॥

యక్ష ఉవాచ

కిం ను హిత్వా ప్రియో భవతి కిం ను హిత్వా న శోచతి ।

కిం ను హిత్వార్థవాన్ భవతి కిం ను హిత్వా సుఖీ భవేత్ ॥

యుధిష్ఠిర ఉవాచ

మానం హిత్వా ప్రియో భవతి క్రోధం హిత్వా న శోచతి ।

కామం హిత్వార్థవాన్ భవతి లోభం హిత్వా సుఖీ భవేత్ ॥

∴ “ గోవింద నామ సంకీర్తనమ్ ” ∴

॥ అథ క్షమా ప్రార్థనా ॥

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ |
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోస్తుతే ॥

॥ అథ లోకక్షేమ ప్రార్థనా ॥

సర్వేభవన్తు సుఖినః సర్వేసంతు నిరామయాః |
సర్వేభద్రాణి పశ్యంతు మాకశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్ ॥

॥ అథ భగవత్సమర్పణమ్ ॥

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ |
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

శ్రియః కాంతాయ కణ్కాణనిధయే నిధయేర్థినామ్ |
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥
